

KAMBODIJA SPAUDŽIA KOMUNISTUS IŠEITI

VISA KULTŪRINĖ VEIKLA - PARTIJAI

Vilniuje, vasario 12-13 d. įvykusiame kultūros barų darbuotojų plenumo, kaip vėliau paaiškėjo, įdomesnių ir įdomių minčių pateikė visa eilė menininkų, "kalbėjo ir partijos pareigūnai". ("Tiesa", var. 17).

Fotomeno draugijos pirm. A. Sutkus plenumo aiškino, kad lietuvių fotografų darbai patenka ir į tarptautines parodas. (Šiuo metu JAV-se miestuose rodoma per 1,000 sovietų bei jų valdomų respublikų fotomenininkų darbų ir keli jų — lietuvių, neseniai išskirti bei įdėti "New York Times" dienrašty). Tačiau šioji sritis okup. Lietuvoje dar vis mėgėjų ribose, trūksta kritikos, nėra techninių galimybių.

Dailininkų kūryboje, senųjų atstovų, prof. V. Mackevičius, Vilniaus Dailės instituto redaktorių, pripažino, kad jaunieji dailininkai "blaškosi, neįvertindami pedagogų pastangų". Pripažįstama, kad daug talentingo jaunimo gyvena Kaune — siūloma šiame mieste steigti Rąštytojų draugijos skyrių.

Muzikologų vardu kalbėdamas, menotyro mokslų daktaras J. Gaudrimas dėstė, kad Leninas teigęs, jog "klasikinėje visuomenėje yra dvi kultūros", ir todėl muzikologai (panašiai ir kiti — E.), griebiasi tyrinėti "iki tarybinių", t. y. nepr. Lietuvos laikotarpį. Šiuo atveju parašyti du tomai, minėta laikotarpį apima: "Iš lietuvių muzikinės kultūros". Trečiasis apimsias jau sovietinės okupacijos metus.

Plenumo buvo priimta rezoliucija, kurioje pabrėžta, kad meno pasaulyje tebevyksta "sudėtinga dviejų meninių koncepcijų — socialistinės ir buržuazinės — kova". Dėl to didžiojo mami, kad Lenino jubiliejus (su balandžio 22 d. numatytu visų iškilmių "vainikavimu") tariaimai suaktyvins rašytojų, dailininkų muzikų ir kt. kūrybą ir kad suaktyvins, vėliau, skatinti teikti didesnį dėmesį vad. revoliucinėms temoms ar "darbo žmonių kovai".

Tai, aišku, tik nauja priemonė pakreipti kultūros baruose okup. Lietuvoje dirbančių kūrybos vyksmą. Jau daug mėnesių vyksta spaudimas į tuos žmones sunku laikyti jų "suaktyvėjimu". Iš esmės, Lenino suaktyvėjimo garbinimas reiškia kultūros darbuotojų ne pažangą, bet atžangą. Jie šiuo metu beveik negali atsidėti rimtesnei kūrybai ir vėriamai tarnauti partijai propagandai. Tuo būdu, kultūros darbininkams, pačiai kultūrai teikiama smūgis ar geriausia atveju, ji susiduria su sunkiais varžtais. Savo ruožtu, laisvajame pasaulyje ir pačioje okup. Lietuvoje gyvena neabejoja, kad ir jubiliejaus dienoms — po š. m. balandžio 22 d. praslinkus, tėvynėje kuria vargiai rėdys didesnį polinkį kurti "revoliucinėmis" ir pan. temomis. Greičiausia, jie jomis bodėsis dar labiau, negu laikotarpyje prieš karštingą visų komunistų vado bei ideologo garbinimą. (E)

— Panevėžio dramos teatras vasario mėn. pastatė M. Bulgakovo pjesę "Didysis prologas" (Turbinų dienos). Režisavo J. Miltinis, muziką parašė komp. T. Makačinas. (E)

Partijos vadai puola Vatikaną

Kaip Lietuvoje informuojama apie Vatikaną? Čia pakanka mesti žvilgsnį į "komj. Tiesoje" pateiktus atsakymus į skaitytojų paklausimus (sausio 17 d.). Š. Klevaitis vilnietei S. Mickutei paaiškino, kad "Vatikanas — pasaulio katalikybės centras... Turtai čia suplaukia beveik iš viso pasaulio — tikinčiųjų aukos... daug muziejų, turistų čia stebina dideli žalumynų plotai".

Ir toliau nurodyta, kad "Vatikanas įvairiomis kalbomis spaudina religinę literatūrą... o Vatikano radijas įvairiomis kalbomis "gamina" dažnai iškreiptą informaciją, ypač kai reikalingas liečia socialistinių šalių gyvenimo tikrovę".

Vatikano radijo pranešimai lietuvių kalba, skirti okup. Lietuvos gyventojams, tebebežina komunistinį režimą. V. Niunka, pastaraisiais metais laikomas okupanto specialistu polemikai su Vatikanu, jo radiju, "Tiesoje" paskelbtame ilgame straipsnyje (nr. 5, vasario 24) dėsto, kad ne komunistai, bet Vatikanas, katalikų Bažnyčia klaidinti žmones. Įžiūrinamas Vatikano poveikis Lietuvos gyventojams, nes Niunka pažymi, kad tas radijas "siekia klaidinti Lietuvos žmones". (E)

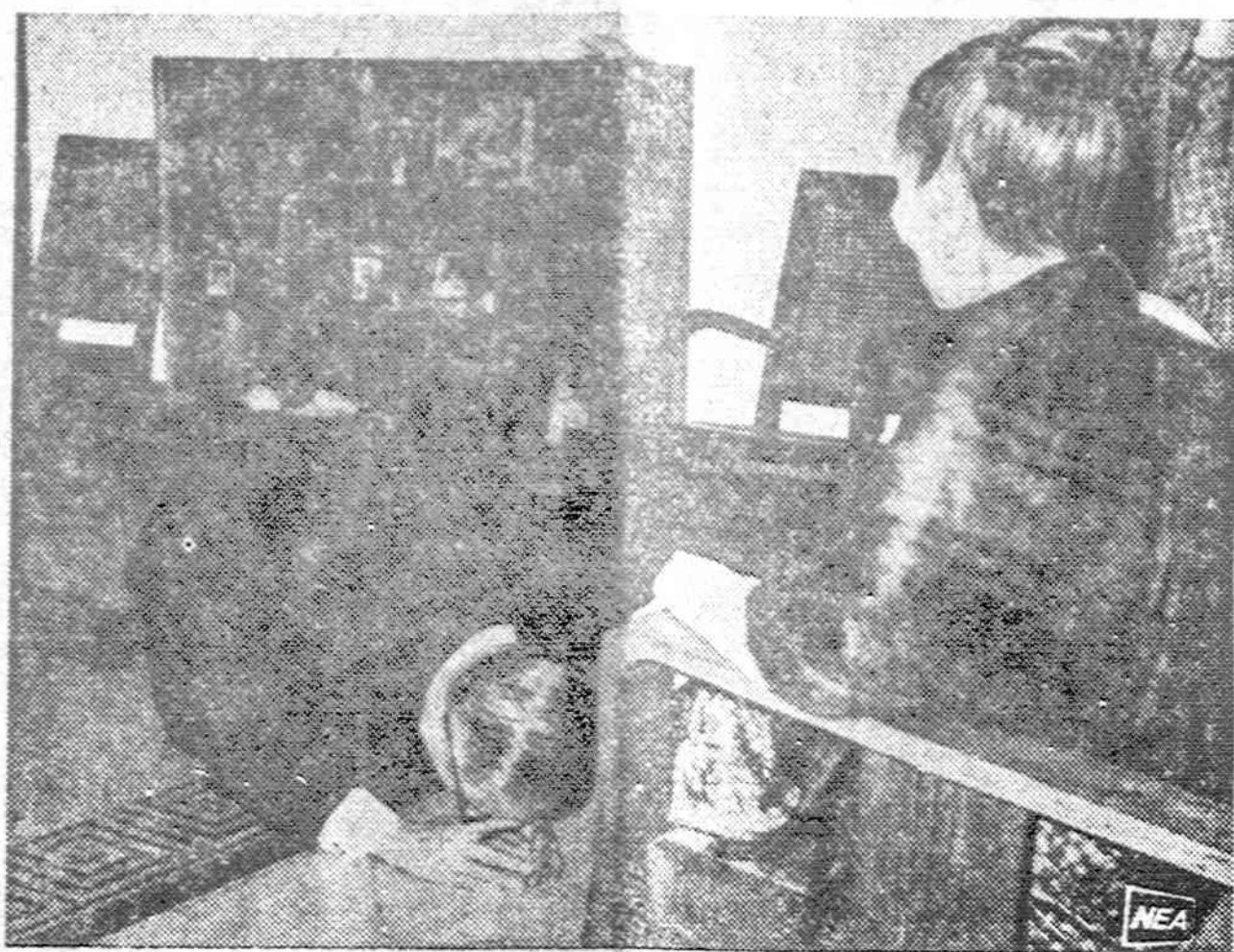
Clevelande ruošia Vliko planus

Vliko pirmininkui pavedus, ir pakvietus Joną F. Daugėlą, šiuo metu Clevelando dirba jo sudaryta Komisija Vliko tolimesnės veiklos planui parengti. Į Komisiją, be paties Daugėlos, įėjo šie Clevelando veikėjai: A. Augustinavičienė, A. J. Kasulaitis, J. Krygeris, N. Kersnauskaitė, S. Laniauskas, J. Mikonis, Pr. Razgaitis, J. Stempušis ir J. Virbalis, iš viso 10 asmenų. Buvo siekiama, kad į komisiją įeitų visų, Vlike dalyvaujančių, grupių nariai.

Savo pirmajame posėdyje Komisija išrinko prezidiumą: pirmininku — Jonas F. Daugėla, vicepirmininku — Simonas Laniauskas ir sekretore — Nijolė Kersnauskaitė. Posėdyje pasikeitė mintimis dėl darbo apimtys ir nustatytas veiklos planas bei metodai.

Komisija nutarė, rengiant Vliko veiklos planą, dėmesio svorį kreipti į sritis: 1. pasaulio politinę sritį, 2. savos visuomenės, tautos laisvinimo kovą organizavimą, 3. jaunimo parengimą tautos vadavimui darbu, 4. santykį su tautos kamienų pavergtame krašte, 5. finansų tekimo metodus ir 6. Vliko organizacinius reikalus. Komisijos daugumos priimtos mintys numatyta, ateity patiekti Vliko Valdybai. (E)

— Vilniuje išleista šeštoji V. Krėvės kūrybos knyga, "Dainavos šalies senų žmonių padavimai". Knygos tiražas — 15,000 egz. (E)

Budistų kraštuose mažai kalbama apie "generacijų tarpeklius" ar apie senesnio amžiaus žmonių atsilikimą nuo gyvenimo, apie vyresniųjų nešėmą. Jungtinių Tautų gen. sekretorius U. Thant, atvykęs į savo tėvynę Burmą, šitaip pasveikino savo 87 metų motiną jos namuose Rangūno mieste. Šitoks nusilenkimas yra tradicinis burmiečių pagarbos vyresniesiems pareiškimas.

SOVIETŲ SPAUDA REIKALAUJA, KAD AMERIKA NEGAMINTŲ NAUJŲ GINKLŲ

MASKVA. — Sovietų kariuomenės laikraštis "Krasnaja Zvezda" rašo apie Amerikos pareigūnų pareiškimus naujų daugialgių raketų reikalą. Aviacijos sekretorius Robert Seaman pareiškė neseniai, kad pirmos daugialgišės Amerikos raketos bus paruoštos ir išstatytos birželio mėnesio pabaigoje.

Laikraštis tvirtina, kad tų naujų raketų išstatymas į pozicijas sudaro rimtą pavojų būsimoms nusiginklavimo deryboms. "Išvestijų" reaktorius Lev Tolkunov rašo, kad Amerika tyčia siekianti, kad būsimos nusiginklavimo derybos tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos nepasiektų. Amerikos vyriausybė naudojanti derybas tik kaip uždanga savo tolimesniam ginklavinimui paslėpti.

Praėjusią savaitę "Pravda" skundėsi, kad amerikiečiai toliau ginklavo, siekia statyti gynybos raketas ir todėl gali tuo pakenkti nusiginklavimo deryboms. Šis rašinys Amerikoje laikomas bandymu paveikti Kongreso nuotakas. Senate daug kas yra nusistatę prieš gynybos raketų plėtimą. Sovietai savo kritika siekia sustiprinti jų senato narių poziciją ir tuo pačiu netiesiogiai kišasi į Amerikos vidaus reikalus.

"Krasnaja Zvezda" tvirtina, kad Amerikoje daug kas siekia sustabdyti numatomas nusiginklavimo derybas ir spaudžia vyriausybę tęsti ginklavinimo lenktynes. Laikraštis dėl to kaltina karinį-industrijinį kompleksą.

STOCKHOLMAS. — Švedų Aukščiausiasis Teismas atmetė sovietų šnipą Stig Wenerstrom malonės prašymą. Jis nubaustas kalėjimu iki gyvos galvos, tačiau prašė dėl prasto sveikatos jį paleisti iš kalėjimo. Anksčiau jis buvo aviacijos pulkininkas.

BELEM. — Brazilijos lėktuvas su 37 asmenimis šeštadienį nukrito į Amazonės upę. Tik trys žmonės buvo išgelbėti, nors ir jie — sunkiai sužeisti. Kiti žuvo.

BREZA. — Jugoslavijos anglių kasykloje netoli Sarajeva, centrinėje Bosnijoje, įvyko sprogiimas, kuriame žuvo 48 darbininkai ir 10 buvo sužeisti.

LUBECKAS. — Du jauni Rytų Vokietijos pasienio sargybieniai perbėgo į Vakarų Vokietiją ir pasiprašė politinės globos.

Rusai nesirengia pulti Kinijos

MASKVA. — Sovietų žinių agentūra "Tass" paskelbė gan ilgą pareiškimą, kuriame paneigiama žinia iš užsienių, tvirtinanti, jog sovietai rengiasi pulti komunistinę Kiniją. Ši žinia "neturinti jokio pagrindo".

"Tass" sako, kad buržuazinė spauda ir tam tikrų imperialistinių valstybių valdantieji sluoksniai skleidžia visokias išsineigijas apie padėtį sovietų-kinų pasienyje. Skleidžiamos įvairios žinios apie sovietų pasirengimus pulti Kiniją, apie didelės kariinės akcijos planus. "Tassas" esąs įgaliotas paskelbti, kad tie prasimanymai neturi pagrindo.

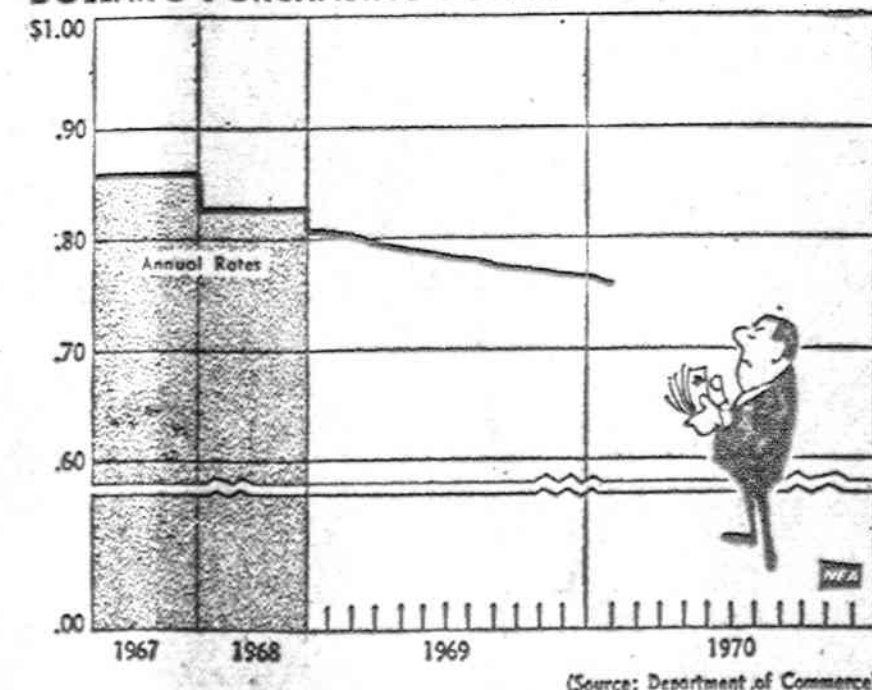
Bomba sprogo mašinos viduje

WASHINGTONAS. — FBI paskelbė, kad tyrimai parodė, jog automobilio sprogiimas, kuriame žuvo du kraštinės negrų organizacijos veikėjo Rap Brown draugai, įvyko automobilio viduje, matyt, jiems gabenant užtaisyta bomba, kuri ne laiku ir nevietoje sprogo.

FBI valdininkai surinkę visus susprogsio automobilio gabalus ir juos sudėję, nustatė, kad bomba buvo ant priekinės automobilio sėdynės.

Vieno žuvusių — William Payne kūno rastas tik liemu, kaklas ir pakaušis. Šalia jo sėdėjusio Featherstone dešinę pusę nunešta. Spėjama, kad Payne laikė dėžę su bomba ant kelių.

DOLLAR'S PURCHASING POWER

Amerikos doleris perkamoji galia nuo 1957-59 metais buvusių 100 centų praėjusį sausio mėn. nukrito iki 75 centų.

GYVENTOJŲ PROTESTAI VERČIA KAMBODIJĄ PAKEISTI POLITIKĄ

MASKVA. — Kambodijos valstybės galva princas Sihanoukas Maskvoje kalbėjosi su sovietų vadais apie Kambodijoje susidariusią padėtį. Komunistai vis atviriau naudoja Kambodijos teritoriją savo bazėms, savo ligoninėms ir sandėliams. Kambodijos vyriausybė, Sihanoukui važinėjant po Europą, davė komunistų daliniams ultimatumą išnykti iš Kambodijos teritorijos iki sekmadienio ryto. Ar komunistai tai padarė, dar nežinia, tačiau Kambodija, paskelbdama ultimatumą, paskelbė ir nepaprastų galių vyriausybei suteikimą bei kariuomenės eilių padidinimą iki 48,000 vyrų.

Leningrado žydai smerkia pareiškimą

MASKVA. — Sovietų valdžiai suorganizavus apie 50 pasižymėjusių sovietiniame gyvenime žydų ir paskelbus jų lojalumo "sovietinei tėvynei" pareiškimą, kiti žydai pradėjo protestuoti. Jau skelbėme 39 sovietų žydų pasirašytą pasmerkimą, o dabar ateina žinios iš Leningrado, kur dar 21 žydas smerkia tuos, kurie dalyvauja valdžios propagandos akcijoje prieš Izraelį.

Leningrado žydai savo laiką pasiuntę į "Pravdą", tačiau jo kopijas padalijo ir užsienio korespondentams.

"Mes žydai, Sovietų Sąjungos piliečiai, sakome, kad jūs nebūsite įgalioti kalbėti mūsų vardu ir daryti pareiškimus", sako Leningrado žydų laikas. "Jūs ne tik neturite teisės kalbėti mūsų tautos vardu, bet yra didelis klausimas ar jūs iš viso galite save laikyti žydais". Jūs nieko nesate padarę žydų tautai ir jos kultūrai", tvirtina leningradiečiai.

Draugiškame Urugvajuje

Urugvajaus spauda Lietuvos šventės proga skelbė vedamuosius straipsnius, šiaip medžiagą apie Lietuvą, be to, įdėjo ir nuotraukas iš priėmimo Lietuvos vardo aktsės inauguracijos iškilmių. "El Diario Espanol" vasario 17 d. paskelbė vedamąjį, didelio Lietuvos bičiulio, J. P. Martinez Bersetche straipsnį "Lituania eterna" (Amžinoji Lietuva). "El Pais" dienraštis vasario 12 d. įdėjo C. Verax straipsnį "Lietuvos suaktyvėjimas". "El Dia" dienraštis vasario 16 d. įdėjo Urugvajaus lietuvių Kultūros draugijos straipsnį. Čia trumpai atpasakota Lietuvos istorija, nurodyta į sovietų okupaciją, krašto pasipriešinimo okupantui brožuos. Straipsnį pasirašė Draugijos pirm. R. Mačankas ir sekretorė, Adelė Jakelvičienė.

"La Manana" dienraštis vasario 21 d. įdėjo Lietuvos pasiuntinybėje įvykusio priėmimo vaizdą. Nuotraukoje matyti šeimininkas, atstovas A. Grišonas su ponia, JAV ambasadorius Mondevideo Adair su žmona ir spaudos atstovas, attache K. Čibiras.

Montevideo, Urugvajuje, vasario 21 d. įvyko Lietuvos vardu (Plaza Republica de Lituanija) aikštelės, arti sostinės centro, inauguracija. Iškilmes savo atsilankymu pagerbė miesto intendantas dr. O. Rachetti, savi valdybės tarybos pirm. Guedes, užsienio reik. ministerijos atstovas min. Barros ir kt. Miesto orkestras grojo Urugvajaus ir aplinkinių.

Šiaurės Vietnamas jau paskelbė, kad jo delegacija norėtų susitikti su Kambodijos atstovais ir išspręsti susidariusius nuomonių skirtumus. Maskvos aerodrome princą Sihanouką be sovietų prezidento Podgorno ir premjero Kosyginio patikto ir Šiaurės Vietnamo bei Viet Congo atstovybių galvos.

Sovietų agentūra "Tass" rašo, kad Šiaurės Vietnamas remia Kambodijos poziciją ir siekia toliau išlaikyti gerus santykius, paremtus Kambodijos nepriklausomybės, neutralumo ir suvereniteto gerbimu. "Tass" kaltina Amerikos "agresorius" ir Kambodijos dešiniuosius, kurie nori įtraukti Kambodiją į imperialistų stovyklą.

Kambodija visada girdavosi savo neutralumu, tačiau jos valdžia pusiau atvirai visada remdavo komunistus. Dabar patys Kambodijos gyventojai sukilo prieš šitokią "neutralumą". Tris dienas Kambodijos sostinėje minios žmonių persekiojo ne tik oficialius šiaurės Vietnamo ir Viet Congo atstovus, bet puolė ir paprastus vietnamiečius.

Sihanoukas Maskvoje pareiškė, kad jis smerkia ir komunistus ir dešiniuosius ir noris, kad visi kaimynai paliktų Kambodiją ramybėje.

Mokytojų valymas Čekoslovakijoje

VIENA. — Čekoslovakijoje buvo iš pareigų pašalinti 23 mokytojai. Jie visi yra iš Ostravos miesto, kur komunistų partijai vadovauja žinomas stalinistas Miroslav Mamula. Anksčiau jis yra buvęs partijos komiteto saugumo reikalams pirmininkas. Mamula buvo dešinioji Novotnio ranka, tačiau reformų laikais Dubčekas jį buvo iš svarbių vietų pašalinęs. Dabar jis visu smarkumu persekioja reformų šalininkus.

Mamulos valdomoje Ostravojė įvyko ir pirmas politinis teismas, kur buvo nubaustas rašytojas Ota Filip.

Mokytojų išmetimas įvyko po švietimo ministerio, irgi garsaus stalinisto, Jaromiro Hrbek visiems mokytojams išsiuntintose anketose, kuria visi turėjo užpildyti, atsakydami į įvairius klausimus apie savo veiklą Dubčekos reformų laikais. Matyt, tie 23 mokytojai nesugebėjo tinkamai pameluoti arba atsiskak save kritikuoti prisiųstoje anketoje.

Lietuvos himnus. Pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos atstovas A. Grišonas ir organizacinio komiteto pirm. kun. J. Giedrys. Jaunimo grupė asistavo tautiniuose rūbuose. Nemaža tautiečių atvyko ir iš tolimesnių aplinkinių. (E)

KORALŲ PILIES PASLAPTIS

Klausimas: Jei vienam 50 tonų sunkumo Stonehenge akmeniui pastatyti reikėjo 800-1000 žmonių, kiek jų reikėjo 35 tonų akmeniui? Atsakymas: Vieno.

Lengva stebėtis, skaityti ir rašyti apie keistus, neišaiškintus dalykus žiloje senovėje tolimose šalyse, pačiam savo akiems to nematant, bet visai nelingva yra įsisavinti ir kitiems perteikti gautus įspūdžius pačiam savo akimis matant ir savo rankomis lietus paleolitinę gadynę su jos kolosaliniais akmenimis pastatytą, atsiradusiais vienui vieno žmogaus dėka mūsų pačių gentkartėje.

Čia kalba eina apie vieno latvio imigranto Edvardo Leeds-kalninio per 30 metų padarytą rankų darbą, staiga plačiai pradedusį garsėti kaip pietinės Floridos idomiosioji atrakcija, vadinama Florida's Mysterious Coral Castle — Floridos paslaptinąją koralų pilį.

Kaip 100 svarų žmogus pakėlė 35 tonų trilitonus?

Prie vieškelio 1 pavaziavus 25 mylias į pietus nuo Miami, 3 mylias neprivažiavus iki Homestead kairėje pusėje prie parkelio yra stambi iškaba "Coral Castle" ir prie pat kelio pastebi stambių akmenų siena aptvertą didžiulį, galbūt, akro didumo kiemą, iš kurio pro akmeninę sieną kyšo įvairūs akmenų gremzdai. Vieta jau sukomercinta. Faruosta automobiliams pastatyti aikštė ir prie įėjimo akmenų pasienyje pastatyta palėpė, kurioje įrengtas lankytojų aptarnauti ir suvenirais aprūpinti bei įžangos mokesčiui paimti ofisas. Pasitinka žvali airė, kuri paskubomis trumpai nusakiusi dalyką, lankytojus perduoda palydovui vengrui, ir laiko negaitant prasideda "stacijų vaikščiojimas" po stebėtiną, ne šio pasaulio, tikriau ne šios epochos, o grynai akmenų gadytės pasaulį.

Palydovas įveda per 3 pėdų storumo ir 8 pėdų aukščio didžiulį koralo akmenį, sveriančių po kelias tonas keturkampį aptvarą. Įveda pro 3 tonų

sunkumo akmenų pusvarčius, kuriuos kiekvienas turi pats pakelti vienu pirštu. Taip tas akmuo ant savo guolio išbalansuojamas, kad mažas vaikas gali jį lengvai sukinėti.

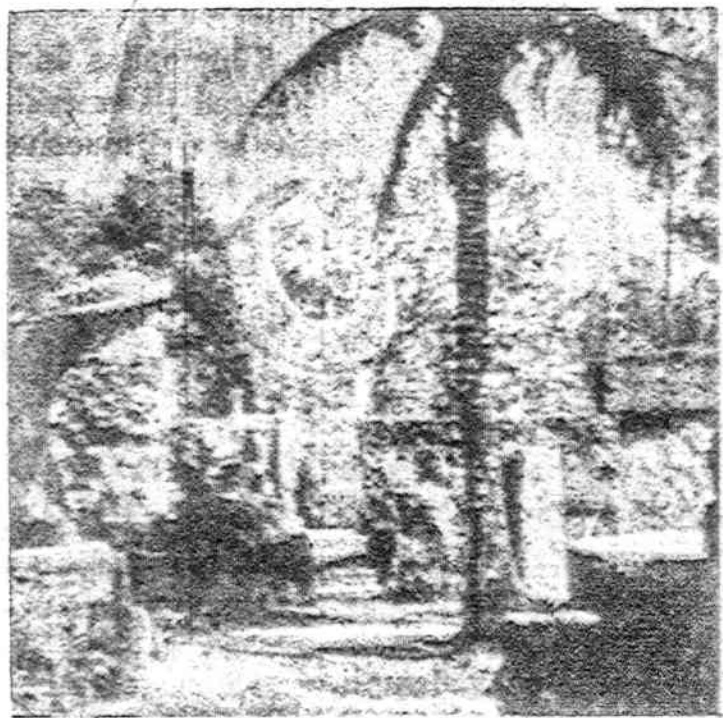
Aptvaro viduje net akys apiraišta, juo labiau kad diena čia saulėta, o tropikinės saulės spinduliai stačiai akina, atsimušdami nuo įvairių įvairiausių akmeninių kolosų, kurių tvarkingai pristatytas pilnas kiemas.

Bovardis obeliskas — 27 pėdų aukščio, 28 tonų sunkumo, kaip paties Leeds-kalninio įrašyta, pagamintas 1928 metais ir į vietą atgabentas 1939 metais.

Arčiausiai iš vidaus nuo įėjimo vartų spygliuočių pavėsyje stūkso pati "pilis": dviejų aukštų bokštas su anga įėjimui apačioje ir po vieną langą dviejuose šonuose antrame aukšte. Šiai piliai pastatyti sunaudota apie 235 tonos koralų akmenų, didžiulį dalimi po 9 tonas kiekvienas. Bokšte pats statytojas antrajame aukšte gyveno, o apatiname aukšte laikė savo statybų įrankius. Tačiau per visą savo amžių į bokšto vidų jokio gyvo žmogaus neįleido.

Gydas (palydovas) skubina tolyn, gilyn į visą labirintą visokių gremėdžių akmenų

"Karališkasis sostas" su Saturno planeta ir jauno mėnulio soneta.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelat J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų. Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

domi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Muziko Strolios atsiminimai

lau galima įsigyti muziko Juozo Strolios knyga

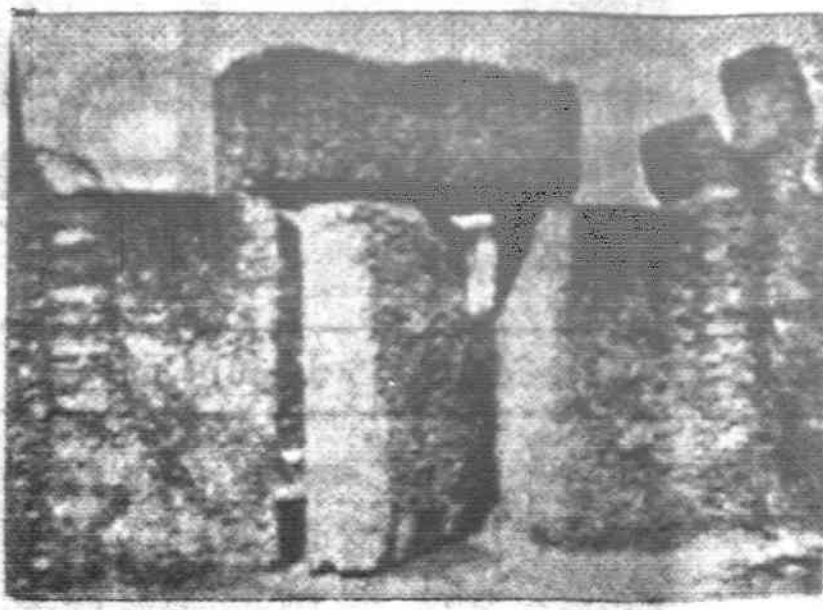
LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS.

176 puslapiai, yra fotografijų, minkšti viršeliai. Kaina \$2.00. Tai geriausioji šodrių pasisakymų knyga.

Knygą galima gauti Naujienų Administracijoje arba pasišalinti Money Orderį arba čekį tokiu adresu.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Devynių tonų durys Koralų pilies šiaurinėje sienoje; jos sukamos lengvai, kad vaikas vienu pirštu gali pasukti.

"baldu", "rakandų" ir "žaislų" je degančio laužo karštis eina viršun akmeniniu su keturiomis angomis kaminu ir tame karštyje kepamas šašlikas, steikas ar ką nori, uždarančiam tam tikrą masių metalinį vožtuvą. Sako, kad garo spaudimu verdantieji puodai (pressure cookers) pradžia emė iš šio išradimo.

Antrasis obeliskas, pavadintas "Observatorijos teleskopu", yra 25 pėdų aukščio ir 30 tonų sunkumo. To obelisko viršuje išgręžta apskrita skylė, nukreipta tiesiai šiaurėn. Tame apskritume įtaisyta sukryžiuotos vielos taikiklis, kaip yra medžioklinių šautuvų teleskopuose. Žiūrint į tą obeliską iš apačios per žmogaus augumo akmenyje išgręžtą apskritumą, lygiai tų dviejų vielų sankryžoje nakties metu yra matoma Šiaurės Žvaigždė — Stella Polaris! Lyg kokiam kosminiam ritualui tarpe šių obeliskų rymo išsiriavę minėtosios planetos ir "Karaliaus sostas" su visa jo šeima reikalinga gyvenimui po atvirą dangumui furnitūra. Sakė, kad "sostams" ir "lovoms" bazės sveria apie 35 tonas... Prie šios kosminės simfonijos reikia prikalbėti saulės laikrodį. Tai yra akmenų masėva išskaptuotas didžiulis apskritas įdubimas su jame įbraižytomis linijomis. Kai saulės aukštai iškėlto akmeninio smaigalio metamas šešėlis aštrių trikampių, krentančių įdubimą, tai tos linijos per apskritus metus parodo kiekvienos dienos valandas su 2 minučių tikslumu.

Prie stambiosios furnitūros reikia dar priskaityti centrinėje sienoje esančias lygiai 9 tonų sunkumo duris, kurias taip pat svečiai praeidami pirštu pasuka, tiek lengvai durys išbalansuotos, tačiau tiek tiksliai įdėtos, kad tarp tų durų monolito ir 3 pėdų su 2 inčiais storumo "staktų" tėra pusės inčo tarplai. Dėlto palydovas svečius perspėja neįkišti piršto į durų tarpą.

Be to, kiemo aikštė yra pilna tvarkingai sustatytų "baldu". Yra 15 pėdų ilgumo vieno akmenų bloko stalas, tiksliai primenantis Floridos pusiasalio formą su 12 pajudinamų, po kelis šimtus svarų sveriančių kėdžių. Pačiame kiemo centre yra "karališkasis sostas" — milžiniškas akmenų darbas su patogia "karališka" sėdyne jam pačiam, kita kiek žemiau jo būsimai "karalienei" ir dar žemiau dviem būsimiems "karalaitėms" ar "karalaitėms". Kiek nuošaliau "sosto" yra taip pat po atviru dangum "miegamasis" su dviem solidaus akmenų lovomis suaugusiems, ir dviem lovokėms vaikams; ten pat ant akmenų pastatytas 300 svarų akmeninis lopšelis, kurs pajudinus lengvai supasi į šonus.

Prie šeimyninės furnitūros dar priskaitytini jo išrastieji atkaltiniai foteliai (žinoma, akmeniniai), giliai iškalta baseinas švariam vandeniui su akmeniniais laiptais nulti prie vandens. Kitame akmenyje iškalta vonia ir net "veidrodio" veidui nusiskusti; tai yra dviejų inčų gilumo išskaptoje keturkampėje duobelėje įpilta smalos ir užpilta vandens, ir — nereikia aiškiesnio veidrodžio.

Dar minėtina akmenų virtuvė ar keptuvė, kur iš giliai apačioje

Observatorijos bokštas, pro kurį per apskritą akmenų bloke išgręžtą skylę žiūrint, tiksliai matoma šiaurės žvaigždė.

Yra akmeninis "vaikų darželis" su "trimis meškomis"; apskritai įvairių poilsio sėdynių-fotelėlių, visa tai atskelta iš koralų akmenų laužukų luitais, iškalta, aptašyta, pargabenta ir savo "pilies" aptvarą ir ten sustatyta. Tai truko apie 30 metų...

Paslaptingasis statytojas Teodis Leeds-kalnis baigęs statybą, pradėjo išleisti žingeidaujančius lankytojus ir jiems aiškinti įvairius fizikos ir matematikos dėsnius, bet niekam nepritarė, kaip jis juos pritaikė savo neįtikinamai statybai. Jis atsakydavo: "Aš atradau piramidų paslaptį. Atradau, kaip egiptiečiai ir senovės Peru, Yukatano ir Azijos statytojai tik primityviais įrankiais išskaldavo ir padėdavo į vietą akmenų blokus, sveriančius po daug tonų. Faraonai turėjo tūkstančius vergų, o aš galiu padaryti pats vienas". (b. d.)

Kai iš dviejų vienas pasirodo.

Bankininkas Kriukis per vieną partiją per daug išgėrė, bet pasiryžo žūt-būt išlaikyti savąjį neparodydamas, kad yra įkaušęs. Kąkūrs svečias susimėnė paprašyti šeimininkės, kad parodytų naujausią šeimos padangėjimą. Šeimininkė grįžo vežimėlyje gražius dvynukus vežina.

Bankininkas kojas į grindis tvirtai įrėmęs atsargiai priejo ir pažvelgęs į vežimėlį pagyrė: "Koks gražus bebis!"

Dar dvi banditų aukos

Du plėšikai penktadienį įėjo į rūbų valykla "Monitor, 838 Montrose Ave., radę 73 metų Mrs. Bernice Odem nusivirę į užpakalinį kambarį ir bandę jai nuo piršto nuplėšti žiedą. Tuo tarpu įėjo valyklos savininkas Michael Dubin 64 metų, ir su banditais susitiko, bet buvo nugalėtas. Nors prašė nėsauti, bet banditai Dubiną nušovė vietoje. o Mrs. Odem dukart peršovė ir peiliu septynis kartus subadė ir pabėgo pasigrobę \$140 pinigų.

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURIGERIAUSIA PANIŠKIMA, ŽINOTI

NE TAS TVIRTAS, KURS MUŠA, BET TAS, KURIS ATLAIKO

Kūrėjo-savanorio, Vyčio Kryžiaus kavalieriaus pulk.

Kazio Ališausko vasario 14 d. minint Lietuvos

nenriklausomybės paskelbimo sukaktuves per A. & M.

Audžių radijo "Forum" tartas lietuvių visuomenei žodis

Lietuvos kariuomenės buvę kariai-savanoriai kūrėjai per tautines šventes, sukaktuvines dienas, prisimena garbingas kovas dėl Lietuvos laisvės. Ta proga pagerbiami kovoję dėl Lietuvos laisvės: žuvę kariai, partizanai ir mirę kankinio mirtimi lietuviai kalėjimuose bei Sibire. Už juos laukomos pamildos ir jų garbei dedami vainikai prie žuvusiųjų paminklo. Tai virto tradicija išeičių lietuvių tarpe.

Taciau savanoriai, prisimindami garbingas kovas dėl Lietuvos laisvės, yra už visus daugiausiai susirūpinę Lietuvos ateitimi — kova su Lietuvos pavergėjais, kova dėl Lietuvos išlaisvinimo. Savanorių organizacija nėra skaitlinga, tai išmirštančiųjų organizacija. Jie talkina visiems ir visoms organizacijoms, kurios tik stovi už Lietuvos Nepriklausomybę ir kovą dėl Lietuvos laisvės. Maži, neskaitlingi būdai, kovoję dėl Lietuvos laisvės, nesudarome atskiro vadovaujančio organo mūsų visuomenėje. Nepretenduojame į vadovaujančias vietas, užleidžiame tas pozicijas už mus jaunesniems ir judresniems. Jokių reikalavimų bei sąlygų nestatome. Mes tik vieno prašome, kad mūsų vadovaujantieji veiksniai sutartiniai — vieningai dirbtų ir, kad visi lietuviai juos remtų. Vieningas darbas mūsų tarpe atsilieps Lietuvoje, paskatins jaunimą lietuviškai galvoti; kai ateis atitinkamas momentas stos į kovą savanorių armija ir Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Lietuva kencia. Ji yra prispausta bolševizmo letenos, tačiau tenka girdėti — ateina žinios, kad daugelis Lietuvos jaunimo lietuviškai galvoja. Jie negali pasireikšti. Jie kenčia ir laukia, ir tas laikas ateis, sulauks kaip kad mes sulaukėme 1918 - 1920 metais. Dabartinės sąlygos, ko jie ten Lietuvoje nebegali, mes čia gyvendami laisvėje privalome atlikti. Vargai ir kancija pagimdydys galiūnus. Senovės lietuvių patarlė sako: "Ne tas tvirtas, kuris muša, bet kuris atlaiko". Tad laikykimės ir sutartiniai vieningai dirbkime.

DAILININKAS APIE SAVĖ

— Ar tiesa, kad ponas dailininkas asmeniškai pažinojęs Anglijos karalių? Sykį buvo paklaustas dailininkas Whistler.

— Iš kur tamstai tokia mintis atėjo į galvą? — išsiseidė dailininkas.

— Pats karalius pasakojo! — A, karalius tik norėjo pasigirti! pasakė Whistleris.

LAI DOTUVES

Laidojant vieną žymų politikierį ceremonijos tiek užsietė, kad visiems palydovams nusibodo belaukiant, kol numirėlis pagaliau atsidūrė po velėna. Ypač ilgomis ceremonijomis pasipiktinęs vienas jose dalyvavęs poetas pasakė: "Daugiau savo gyvenime nedalyvausiu jokiose laidotuose, išskiriant paties savo, ir tai dalyvausiu labai nenorėdamas".

Lietuviams reikalingas lietuvis kongresmanas!

BALSUOKITE UZ

KAZIMERĄ OKSĄ

3-sis Kongresinis distrikts

Republikonų partijos pirminiai rinkimai

ANTRADIENĮ, KOVO 17 DIENĄ

Tinkamiausias republikonų partijos kandidatas: biznierių, finansų, inžinierių, pulkininkų - leitenantas JAV armijos atsargų, Lietuvių Prekybos Rūmų Čikagoje Prezidentas.

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

You wouldn't like it, of course.

You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to.

That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck.

They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds.

Good, but selfish.

There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride.

It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it.

Sign up for the Payroll Savings Plan where you work.

Or go to your bank.

And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

TAIKA IR GERBŪVIS

MORGAN MURPHY

TEISININKAS

Baigė Northwestern Universitetą.
Teisės diplomą gavo De. Paul Uni-
versitete. Tris metus tarnavo JAV
marinų korpuse.

Jau laikas Sovietų Sąjungai gražinti laisvę
ir nepriklausomybę Lietuvai, Latvijai ir Esti-
jai, kurias karo metu rusai užgrobė ir iš kurių
iki šio meto dar nepasitraukė, – pareiškė Mor-
gan Murphy.

Priešingas mokyklų "businimui".
Pritaria atlyginamajam
auklėjimui.

Aš visomis jėgomis priešinsiuos bet kokiems JAV Val-
stybės Departamento ar kitų žinybų pareigūnų pastangoms
pripažinti Sovietų Sąjungos iškamšų vyriausybės Lietuvoje,
Latvijoje ir Estijoje, — tvirtina teisininkas Morgan Murphy.

— Nusiginklavimo konferencijos pradiniai pasitarimai yra
patys patogiausi Jungtinėms Amerikos Valstybėms derėtis dėl
Pabaltijo valstybių, įskaitant ir Lietuvos laisvės.

— Sovietų - Amerikos nusiginklavimo sutartis yra daug
reikalingesnė rusams, negu amerikiečiams. Mes turime pa-
naudoti šią progą ir išspausti keletą pagrindinių laisvių Bal-
tijos valstybėms, kurios niekad nebuvo įsivėlusios į kokias ag-
resijas prieš kitas tautas ir niekad nesudarė jokio pavojaus
Sovietų Sąjungai.

ANTRADIENĮ, KOVO 17 DIENĄ, VISI LIETUVIAI PRIVALO BALSUOTI UŽ MORGAN MURPHY, JEI NORI TURĖTI
GERĄ LIETUVIŲ REIKALŲ GYNĖJĄ WASHINGTONE IR CHICAGOJE.

BALSUOKITE ⊗ UŽ DEMOKRATUS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16. per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestuose:
metams \$18.00
pusiui metų \$10.00
trims mėnesiams \$5.50
vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:

metams \$16.00
pusiui metų \$8.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

trims mėnesiams \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50

Kanadoje:
metams \$18.00
pusiui metų \$10.00
vienam mėnesiui \$2.00

Užsieniuose:
metams \$21.00
pusiui metų \$11.00
vienam mėnesiui \$2.50

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienuos Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Bulvių augintojų maištas

Prieš keturiasdešimt metų Amerikoje prasidėjo didžioji depresija, kuri palietė milijonus gyventojų. Palietė darbininkus, biznierių, profesionalus ir fabrikantus. Kiek buvo tada bedarbių, tiksliai nėra žinoma. Jų skaičius tikrai prašoko dešimt milijonų, o kai kurie mano, jog jis buvo pasiekęs net keturiolika milijonų.

Tos depresijos buvo labai skaudžiai palietę ir fermeriai. Farmų produktai buvo tiek atpigę, jog fermeriams neapsimokėjo nuimti nuo laukų užaugintą derlių. Neaprašai taip pat atpigę mėsai auginti gyvuliai, ypač vadinamieji bekonai.

Depresijai jau siaučiant prezidentu buvo išrinktas Franklin D. Rooseveltas, kuris pagarsėjo "naująja dalyba" ir kitomis reformomis. Toms reformoms vykdyti jis buvo sudaręs vadinamąjį "proto trestą", kuriame ypatingą vaidmenį suvaidino Henry Wallace.

Kai fermerių padėtis pasidarė tiesiog desperatiška dėl nepaprasto žemės ūkio produktų atpigimo, tai Wallace, kuris ėjo agrikultūros sekretoriaus pareigas, sugalvojo tikrai originalų planą fermeriams padėti. Būtent naikinti susidariusį perteklių. Jauniklės kiaulės buvo skerdžiamos ir užkasamos į žemę, o kiti produktai naikinami kitokiu būdu.

Tai buvo priemonė kainoms pakelti. Pasiūla ir paklausa, kaip žinia, daugumoje atvejų kontroliuoja kainas. Kai kokių nors prekių kiekis sumažėja, tai paprastai kainos pakyla ir tos prekės brangiau parduodamos.

Wallace sugalvotas planas kaip tik to ir siekė: siekė sumažinti produktų išteklius, kad juos būtų galima brangiau parduoti.

Daugelis fermerių tuo planu pasinaudojo, juo labiau, kad už paskerstas kiaules ir kitus sunaikintus produktus jie gaudavo iš valdžios ir šiekį tokį atlyginimą. Vėliau tas planas buvo pakeistas ir fermeriams buvo mokamos subsidijos, kad jie tam tikrą dalį savo farmų dirbamos žemės nenaudotų, atseit, paliktų dirvonuoti. Tas planas iš dalies tebeveikia ir šandien: fermeriams ir dabar tebėra mokamos subsidijos už palikimą dirbamos žemės dirvonuoti.

Tačiau, kai farmų našumas nepaprastai didėja, tai dažnai, nežinūrint į milijonus dirvonuoti paliktų žemės akry, susidaro nemažas vienokių ar kitokių produktų

PIRMINIAI RINKIMAI

Rytoj, kovo 17 dieną, vyks pirminiai rinkimai. Didelė Amerikos piliečių dauguma nekieria reikalingo dėmesio į pirminius rinkimus. Sprendžiamoji kova vyks rudenį, kai bus balsuojama už kandidatus į JAV senatą, kongresą, valstijų seimus ir įvairias savivaldybių vietas.

Bet vietomis pirminiai rinkimai turi nepaprastai didelę svarbą. Pirminiuose rinkimuose vyksta grumtynės tarp partijų kandidatų. Į sąrašus patenka tas partijos atstovas, kuris pirminiuose rinkimuose gauna daugiau balsų. Ne vienas gabus pirminių leidėjas nepateko į kongresą vien tik todėl,

kad jis pralaimėjo pirminius rinkimus. Diktatūrinuose kraštuose pirminių rinkimų nėra. Nėra pirminių rinkimų ir rusų pavergtuose kraštuose. Ten atvažiavę rusų agentai parenka patikimiausius kvilingus ir juos "iškelia" kandidatais. Gyventojai neturi teisės savo nuomonės pareikšti. JAV didelė krašto piliečių dauguma ne tik įstatymų leidėjas išsirenka, bet jie savo balsais nusprendžia ir kandidatus įvairioms pareigoms.

Ypatinga padėtis susidaro Chicagoje, tirščiausiai lietuvių apgyventose vietose, trečiame kongresiniame distrikte. Iki šio me-

perteklius. O kai toks perteklius susidaro, tai kainos tiems produktams nekyla.

Wallace, kaip minėjome, ragino fermerius naikinti savo produktus, kad tuo būdu būtų galima sumažinti tų produktų perteklių, nes kai mažiau ko yra, tai jo vertė padidėja. Tuo originaliu planu fermeriai pasinaudojo ne tik depresijos laikais, bet ir vėliau. Prisiminkime tik prieš kelis metus pienininkystę besiverčiančių fermerių streiką, kai tūkstančiai ir tūkstančiai galionų pieno buvo sunaikinti. Fermeriai suveždavo pieną į miestelius ir jį išpildavo į gatves.

Panašus dalykas dabar vyksta Idaho valstijoje, kur naikinama ne pienas, o bulvės. Idaho valstija yra pagarsėjusi savo bulvėmis, kurios yra laikomos vienomis pačių geriausių. Tarp bulvių augintojų ir tų bulvių supirkinėtojų eina ginčai dėl kainų, kurios buvo labai nukritusios. Dar visai neseniai fermeriams už šimtą svarų bulvių buvo mokama tik apie puse dolerio. Kai jie paskelbė savo rūšies streiką ir sulaukė bulvių pardavimą, tai kainos pakilo iki trijų dolerių šimtui svarų.

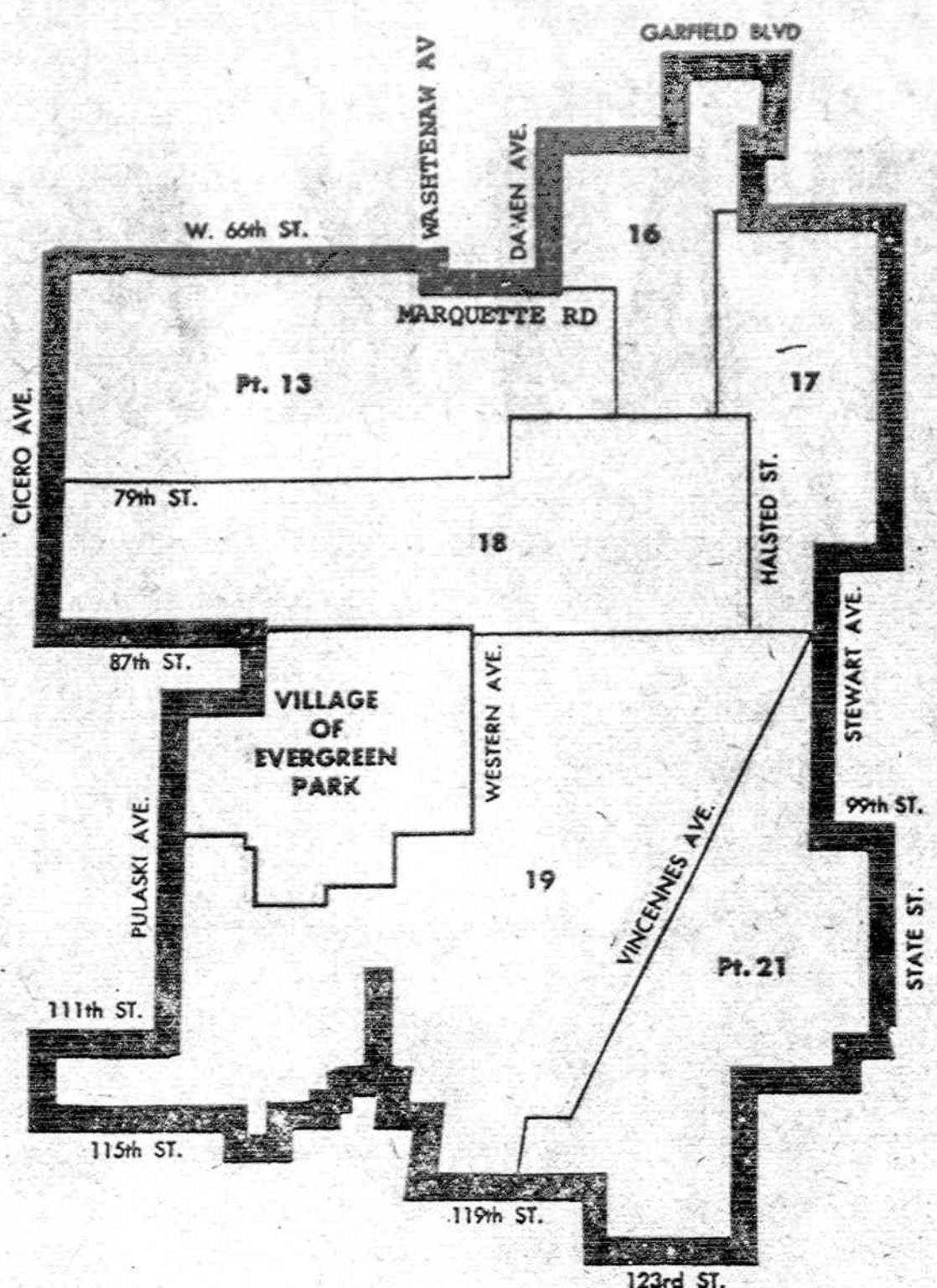
Bet fermeriai tuo nepasitenkina ir reikalauja daugiau bei vykdo pagarsėjusį Wallace'o planą: suveža bulves į parinktus punktus ir jas ten sunaikina. "Iškepa" sukurtuose lažuose. Apskaičiuojama, kad tuose lažuose iki šiol jau "iškepa" per penkis milijonus svarų bulvių!

Tam bulvių "kepimui" (atseit, naikinimui) vadovauja Nacionalinė fermerių organizacija. Kiaulių ir pieno naikinimas buvo pusėtinai smerkiamas. Buvo teigiama, jog tai yra nepateisinama, kad šimtai tūkstančių žmonių net Amerikoje badmiriauja.

Susilaukę tokių priekaištų ir Idaho fermeriai. Tačiau jų organizacijos pareigūnas pareiškė, jog bulvės buvo siūlomos kelioms organizacijoms, kurios menamai kovoja su skurdu, bet teigiamo atsakymo iš jų nesulaukta.

Kaip ir kuo baigsis tas Idaho valstijos bulvių augintojų savotiškas maištas, kol kas sunku pasakyti. Bet kad fermeriai turi pagrindo maištauti, tai bus aišku iš bulvių kainų palyginimo. Fermeriui už bulvių svarą mokama trys centai. Kai bulvės surūšiuojamos, tai kaina svarui pakyla iki penkių centų. Atvežtų iš Idaho į Los Angeles bulvių svaras jau pakyla iki aštuonių centų. O kai tos bulvės atsiduria maisto krautuose, tai jų svaras jau parduodamas už penkiolika centų. Vadinasi, krautuvas gauna penkis kartus daugiau, negu fermeriai, kurie tas bulves užaugina!

3rd CONGRESSIONAL DISTRICT

to trečiojo kongreso atstovu buvo William T. Murphy. Jis buvo labai gerai susipažinęs su Sovietų Sąjungos prievartos veiksmais ir lietuvių tautai padaryta skriauda. Lietuvių reikalus jis gynė leniamus sprendimus darančiame kongreso užsienio komitete, Valstybės Departamente ir prezidentūroje. Lietuviai žinojo, kad kongreso atstovas William T. Murphy buvo lietuvių draugas. Jie atiduodavo savo balsus už W. T. Murphy rinkimų metu, o vėliau buvo tikri, kad jis Washingtonas gins lietuvių ir pavergtos lietuvių tautos reikalus.

Bet William T. Murphy, sulaukęs 70 metų amžiaus, daugiau nebekandidavo į JAV kongresą. Demokratų partija dabar parinko kandidatą Morgan Murphy. Jis jau yra padaręs lietuviams labai naudingus pareiškimus. Jis yra pasiryžęs eiti William T. Murphy paminimų keliu ir ginti lietuvių reikalus. Bet nežinia, ar jis laimės pirminius rinkimus. Į kongresą nori pateikti negrų laikraščio redaktorius A. Savage. Negrai mano, kad trečiame kongreso distrikte jie jau sudaro daugumą. Morgan Murphy apskaičiavo, kad daugumos jie dar neturi. Baltieji sudaro 65% dau-

gumą. Bet jeigu baltieji pirminiuose rinkimuose nedalyvaus, kaip jie paprastai nedalyvauja, tai Savage gaus daugiau balsų ir jis bus demokratų partijos kandidatas į kongresą. Trečio distrikto gyventojai, jeigu ir norėtų tada už Murphy negalėtų balsuoti, nes vienintelis demokratų kandidatas būtų Savage.

Mes patariame visiems antradienį eiti balsuoti ir paduoti balsą už Morgan Murphy. Jeigu jis pirminiuose rinkimuose gaus daugiau balsų, tai rudenį galės kandidatuoti ir lietuvių galės turėti gerą savo draugą kongrese. Jeigu jis pirminiuose rinkimuose nesurinks pakankamai balsų, tai lietuvių turėtų apgyventas vietas atstovauti Lietuvos reikalų nepažįstantis žmogus.

Lietuviams respublikonams patariame balsuoti už Kazimierą Oksą. Jeigu jis pirminiuose rinkimuose gaus didesnę balsų skaičių, tai bus respublikonų partijos kandidatas į kongresą. Jam kova labai sunki, nes ilgas metus šį distriktą atstovavo demokratas William T. Murphy. Juo daugiau balsų gaus Kazimieras Oksas, tuo lietuviams bus geriau.

Taip pat patariame balsuoti už Teodorą A. Alleną (Alešauską) Chicago - Sanitarinio dis-

trikto patikėtinio pareigoms. Jis yra apdairus biznierių ir geras administratorius.

Kitose vietose šiuose pirminiuose rinkimuose lietuvių turi baltuoti už lietuvių.

KAIP REIKIA TAUPYTI

Viena draugė pasakoja kitai draugei.

— Pajamų ir išlaidų samatą mudu su vyru, grįžę iš darbo, kasdien padarome drauge. Tai mums padeda daug sutaupyti.

— Kokių būdu? nesuprato drauge.

— Matai, kol samatą baigiam padaryti, visos krautuovės jau yra uždarytos.

SUPER BLUSA

Coonwarra apylinkėje netoli Melbourne, Australijoje, mokslininkai atrado milžiniškos blusos suakmenėjusius palaikus, aštuonių milijonų metų, tai yra arti milijono — arti pusės inčio (colio) ilgumo. Ekspertai apskaičiavo, kad blusa gyveno prieš 120 milijonų metų, bet negali išaiškinti kokios sąlygos padėjo jai pasiekti tokios "evoliucijos".

Blusa rasta kažkokio, taip pat suakmenėjusio priešistorinio žvėries kailyje.

HENRIKAS TAMAŠAUSKAS DONELAIČIO LIETUVA XX-me AMŽIUJE

V Dalis

5

Ištekėjusi iš Mauro ežero, Unguros upė, tekėdama į šiaurę, prieš pasiekdama Unguros miestą išsiplėčia į Mosdžėnų ar Mosdžėnų (Mosdzehner) ežerėlį, aplink kurį anksčiau augo tankus miškas. Tada tame miške buvo įrengti medžiokliniai bokšteliai. Nuo ežerėlio vardo ir pats miškas buvo vadinamas Mosdžėnų mišku. su čia esančiu Mosdžėnų kaimu. kuriame gy-

veno miškų prižiūrintys eigučiai. Mišką pradėjus kirsti, tie Mosdžėnų kaime gyvenusieji eigučiai buvo 1617 metais iškelti į Borkų girią, kur jie įkūrė naują Borkų kaimą.

Nuo savo aukštupio, iki pasiekiamo prie Įsruties miesto Įsros upės slėnį ir su ja susiliejęs, Unguros upė sukuria 169,4 km. per donelaičių būrį žemės, gaudama savo kairiuosius intakus Angerą, Ragavišę, Vaskę, Gaudišką bei Černupę, ir dešiniuosius intakus Galdapę, Vyte, Žiedmarę, Vyką su jo intakais Šaltine ir Gavaite. Kitas didelis Unguros upės dešinysis intakas yra mūsų jau minėta Peisės upė, tekanti iš Vištyčio ežero ir turinti mums da-

Strengelio, Vilko, Kučių ir Galdapės ežerų grupė Unguros apskrity.

bar jau taip pat gerai pažįstamą intaką, Romintos upę.

Plukdydama didžiųjų ežerų vandenį, Unguros upė garsėjo savo skaidriu vandeniu, permatomu iki dugno net ir gilesniuose duburėliuose. Upės srovė yra gana lėta, jai tekant per lygumas, būtent tarp Unguros miesto ir Stalikių (Stulichen) kaimo bei tarp Jurgučių kaimo ir Ožnugarių (Oznagorren) dvaro. Šiame ruože, prie Jurgučių kaimo, Ungura prisiima ir savo dešinį intaką į Galdapės upę, attekėjusią nuo Galdapės ežero. Tačiau ties Lauinkais (Launingken) ir ypač Darkiemio slėny upės kritimas yra gana staigus ir šiuose ruožuose ji pradeda šniokšti ir putoti. Išnaudodami šią savaimingą upės vandens kritimo energiją, Darkiemio

miesto gyventojai prie Darkiemio užtvėnkė Unguros upę ir jau 1886 metais viso miesto gatvės buvo apšviestos elektros šviesa. Prie tvėnkinio veikė malūno įmonės, buvo įsteigti drobės ir audinių bei odų išdirbimo fabrikai, tik deja, šiems fabrikams nepasisekė išlaikyti ir po kurio laiko jie susibankrutavo. Tačiau čia dirbti pradėjusi geležies liejykla bei žemės ūko mašinų dirbtuvės klestėjo ir toliau, iki pat paskutinių dienų, o gal ir dabar vėl yra

Unguros upės baseinas.

ekspluatuojamos naujųjų sovietinių administratorių.

Prieš pasiekdama Darkiemį, Ungura tarp Rambergo dvaro ir Taluvos (Thalau) teka per Ožnugarių Svecarijos apylinkes, taip pavadintas nuo Ožnugarių (vok. Oznagorren) dvaro, esančio 7 kilometrų į pietus nuo Darkiemio miestelio. Upės krantai šiame ruože yra vingiuoti, statūs ir apaugę miškais, kas visai tai apylinkėi suteikia labai gražų gamtovaizdą. Daugely vietų upės krantai čia beveik statmeni, siekia iki 20 metrų aukščio. Leidžiantis nuo tokio kriaušio reikia būti labai atsargiam, kitaip nusirisi stačia pakrausė tiesiog į vandenį. Bet tarp tų stačių kriaušių upės krantai vėl prasiplečia ir kadaise čia buvusių ežerėlių lankelės, kurios ganosi karvių bandos, piemenų ir skalijančių šunų prižiūrimos. Per tokias lomas tekančios upės vaga paprastai būna gana sekli, vandenys putodami ritasi per vagos dugne nusėtus akmenis ir nirsuliningai trankosi į upės vagoje susiformavusių saliukų pakraščius. Paupio pievos (čia skamba nuo žiogelių čirškimo, gi virš ramaus, beveik stovinčio vandens paviršiaus upės vingių alkūnėse saulės atokaitoje sklaido laumžirgiai. Į upę susibėgusios karvės, pasinėrusios iki papilvės, gaidinasi vėsamo vandenėlyje, gromulodamos nuskabytus upės augančių nendrių stiebelius.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujienuos"

Unguros miestas. Lėčiau gatvės vaizdas.

DR. ANNA BALIUNAS

AKU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRospect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius pprima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS

Telef. PRospect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEimlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS.
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9,
antradien., penktadien. nuo 1-5, treč.
ir sešad. tikrai susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetai perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
—, —, —, antradien., penkt., sešad., ir
sešad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0373

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sešad. uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
Prima tik susitarus.
Valandos: pirmad., ketvirtad., 5-8,
antradien., 2-4.

DR. ED. MARKUNAS

LIETUVIS OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmad. ir penktad. nuo
2 iki 8 v. p. p. antradien. ir ketvirtad.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šešta-
dieni nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTU, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradien. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešadia-
niais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEimlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telefonai GI 8-6195

BUVAU UŽEJES Į ANTRĄ KAIMĄ...

Vieną kartą pabūdęs Antras
kaimas, atrodo, nenuleidžia
rankų. Aną vakarą, praidea-
mas pro Play House namus
(ant 69-os gatvės) pamaciau
sviesą lange ir užėjau su tikslu
išgerti alaus stiklą. Išgirdau,
kad salėje kažkas vyksta. Ta-
da ir pradėjau atpažinti bal-
sus:

— Bet iš kitos pusės, drauge
ambasadoriau, jeigu jis tikrai
nusičiaudėjo, jeigu sakau, jis
tikrai ir nuoširdžiai nusičiau-
dėjo, ir jam neatsakysime "sveikatą"... — kalbėjo Elvy-
ra Kavaliūnaitė

— Siūlau kompromisą... —
atsakytų su atitinkamais rezerva-
vais... Tada, jei iš tikrųjų tai
buvo spąstai... — padėti
gelbėjo Rimas Cinka.

— Pertrauka baigta! Prašau
delegatus prie tvarkos! — kū-
ju į stalą trenkė Romas Sta-
kauskas. — Žodis priklauso
ponui Sovietų Sąjungos amba-
sadoriui.

Scenoje, prie ilgo stalo at-
pažinau ir kitus antrakaimie-
čių veidus: Vyta Marčiukaitį,
Lydiją Koklytę. Naujas jaunas
veidas, kaip vėliau paaiškėjo,
priklausė Jūratei Jakštytei.

— Dabar truputį sustot, —
pasigirdo balsas iš salės. — Aš
norėčiau, kad rusų ambasa-
dorus būtų lėtesnis, kad paro-
dytų daugiau įprastai rusiškai
meškiško charakterio bruožų.

— aiškino toliau kažkokia mo-
teris.

— Na, gal ne. Reikia dau-
giau dinamikos... Reikia, kad

viskas eitų su tempu. Verstu-
si kūliais vienas per kitą. Cha-
rakterių kūrimą užmirškim.
Mums tai perdidelė prabanga,
— nesutiko vyriškas balsas.

Kalbėjo Titas Antanaitis, sa-
ve tituluojas Antro kaimo
prievažda ir aktorė Dalia Juk-
nevičiūtė, šiam pastatymui
jam taktininkaujanti. Ji buvo
už charakterius, o prievažda
— už dinamiką. Ir, kaip pap-
rastai gyvenime būna, laimėjo
rangas, nors ir prieš... paty-
rimą...

Vaidintojams susėdus mi-
nutei atspūstį, daviau keletą
klausių Antro kaimo prievaž-
zda.

— Apie Antrą kaimą nieko
nebebuvo girdėt... Buvom be-
pradeda galvot, kad pasimirė
natūralia mirtimi, didžiausiam
jūsų neprietelių džiaugsmui.

— Džiaugtis gal dar kiek
ankstoka. Kaip matote, mes
dar tebesispar dome. Bet ne-
manau, kad tokių priešų mes
turėtumėm. Bent mums į akis
šitaip niekas nesako. Tiesa,

pabraižo koks nors ultrakon-
servatorius kokiame šeimos
laikraštelyje, kad, girdi, šitas
gabalas nepatriotiskas, šitas
— nemoralus, šitas visuome-
nininkus nepadoriai išjuokia,

kitas — prieš religiją eina...
Tai, žinoma, nėra tiesa, o tik
nesusipratimas...

— Kokią programą numato-
te šiam pastatymui?

— Bus, kaip ano laikrašti-
nio skyrelio pavadinimas: "Iš
visur ir apie viską"... Virš ke-
turių dešimties atskirų gaba-
liukų, kurių ilgiausias truks
apie septynias minutes, o pa-
ties trumpiausias — gal tik po
pusę minutės. Bandomė būti
ir pakankamai konkretūs, ar
lokalistiški, kad liktumėm arti-
mi didžiajai žiūrovų daliai, o
taipgi kai kur lokaliskumo
vengiamo, o liečiame bendrą-
sias žmogiškas problemas šia-
me laike, šioj aplinkoj...

Specifiškiau: yra visas ciklas
Lietuvos istorijos temomis, yra
ciklinukas lietuviškos literatū-
ros temomis, o taipgi yra ir
ciklas, kuris vadinasi "Meilės
istorijos". Bus ir konkrečių
vardų, o taipgi ir suabstrak-
tintų aktualijų. — kalbėjo Ti-
tas Antanaitis.

Po pernykščio pasirody-
mo jums buvo primetama, kad
duodate permažai aktualios ir
kandzios satyros. Tuos prie-
kaistus, be abejo, ėmėte dė-
mesin...

— Ne visai. Iš tikrųjų Lietu-
viai kandzios satyros nemėgsta
ir nesupranta. Kada tik lie-
tuviai atrodo, kad reikalas,
nors ir švelniai, nors tik iš to-
lo paliečia jį patį, jis tuojau
pasišaukia lyg katė prieš plau-
ką paglostytą... Gi, pasiklau-
sius kalbų karčiamose dažnam
gali atrodyti, kad tie lietuviai
tikrai gabūs žmonės ir vien tik
kandzia satyra tarpusavy ben-
drauja...

— Kaip ir praeitais metais
mums svarbiausia — sukelti
nuotaiką. Skaidriai, linksmai,
šviesiai visus nuteikti. Nebū-
tina, kad jie juoktųsi už pil-
vų susiėmę, ar kad pasijaustų
per galvą tvoti. Bus ir satyros,
kai kam nepasitenkinimą su-
keliančios, bet to niekada ne-
gali išvengti... Tačiau, ben-
drai — mums svarbiau nuotai-
ka, šypsena lūpose...

— Minėjote, kad programo-
je bus net keturių dešimt at-
skirų dalykų. Kas jų tiek daug
prirašė?

— Kaip ir visuomet, rašome
daugiausia mes patys. Galite
susipažinti: yra čia — Romas
Stakauskas, čia — Rimas Cin-
ka... Vieną kitą gabalą ar idė-
ją "pasiskolinom"... Šį kartą
buvoime laimingi dar ir todėl,
kad keletą tikrai gerų dalykų
parašė buvęs antrakaimietis
rašytojas Kazys Almonas, o
taipgi vieną gabalą atsiumė (ir
keletą gerų idėjų davė) rašy-
tojas Algirdas Landsbergis. Iš
rimų scenoje... Turėtų pagel-
bėti žiūrovo vaizduotei susi-
kurti reikiamą atmosferą. O
tai nėra taip paprasta... Pas-
mus, matote, dalykai keičiasi
per sekundes... tartum kalei-
doskoje... Reikia ir mums
patiems ir žiūrovui labai grei-
tai persiorientuoti iš juodo į
baltą, iš šilto į šaltą...

— Papasakokit dar apie pro-
gramos turinį, tematiką...

— Užteks tų plepalų, einam
į sceną, — įsiterpė vaidintojas
Romas Stakauskas.

Pamačiau, kad ir kiti pasi-
darė nekantrūs.

— Kaip matote: kalboms
mažai laiko teturim. Ateikite
į pastatymus ir pamatysite... O
staliukus patariu ir anksto
užsisakyti. Duodame tik ke-
turis pastatymus (kovo 14, 15,
20 ir 21). Play House salėje
telpa tik šimtas... Dėl rez-
ervacijų skambinkite Nijolei
Stakauskienei... Koresp.

— Jūsų pereitų metų pasiro-
me vis dėlto buvo gana daug
techniškų sceninių efektų:
šviesos, garsas, apranga...

— Jeigu sąlygos leidžia —
negalima nesinaudoti. Bus to-
da efekty ir dabar. Tie efek-
tai turėtų palengvinti ir vai-
dintojui ir žiūrovui... Turėtų
vietomis išpirti mūsų nepaty-

tojas Algirdas Landsbergis. Iš
rimų scenoje... Turėtų pagel-
bėti žiūrovo vaizduotei susi-
kurti reikiamą atmosferą. O
tai nėra taip paprasta... Pas-
mus, matote, dalykai keičiasi
per sekundes... tartum kalei-
doskoje... Reikia ir mums
patiems ir žiūrovui labai grei-
tai persiorientuoti iš juodo į
baltą, iš šilto į šaltą...

— Papasakokit dar apie pro-
gramos turinį, tematiką...

— Užteks tų plepalų, einam
į sceną, — įsiterpė vaidintojas
Romas Stakauskas.

Pamačiau, kad ir kiti pasi-
darė nekantrūs.

— Kaip matote: kalboms
mažai laiko teturim. Ateikite
į pastatymus ir pamatysite... O
staliukus patariu ir anksto
užsisakyti. Duodame tik ke-
turis pastatymus (kovo 14, 15,
20 ir 21). Play House salėje
telpa tik šimtas... Dėl rez-
ervacijų skambinkite Nijolei
Stakauskienei... Koresp.

— Jūsų pereitų metų pasiro-
me vis dėlto buvo gana daug
techniškų sceninių efektų:
šviesos, garsas, apranga...

— Jeigu sąlygos leidžia —
negalima nesinaudoti. Bus to-
da efekty ir dabar. Tie efek-
tai turėtų palengvinti ir vai-
dintojui ir žiūrovui... Turėtų
vietomis išpirti mūsų nepaty-

tojas Algirdas Landsbergis. Iš
rimų scenoje... Turėtų pagel-
bėti žiūrovo vaizduotei susi-
kurti reikiamą atmosferą. O
tai nėra taip paprasta... Pas-
mus, matote, dalykai keičiasi
per sekundes... tartum kalei-
doskoje... Reikia ir mums
patiems ir žiūrovui labai grei-
tai persiorientuoti iš juodo į
baltą, iš šilto į šaltą...

— Papasakokit dar apie pro-
gramos turinį, tematiką...

— Užteks tų plepalų, einam
į sceną, — įsiterpė vaidintojas
Romas Stakauskas.

Pamačiau, kad ir kiti pasi-
darė nekantrūs.

— Kaip matote: kalboms
mažai laiko teturim. Ateikite
į pastatymus ir pamatysite... O
staliukus patariu ir anksto
užsisakyti. Duodame tik ke-
turis pastatymus (kovo 14, 15,
20 ir 21). Play House salėje
telpa tik šimtas... Dėl rez-
ervacijų skambinkite Nijolei
Stakauskienei... Koresp.

— Jūsų pereitų metų pasiro-
me vis dėlto buvo gana daug
techniškų sceninių efektų:
šviesos, garsas, apranga...

— Jeigu sąlygos leidžia —
negalima nesinaudoti. Bus to-
da efekty ir dabar. Tie efek-
tai turėtų palengvinti ir vai-
dintojui ir žiūrovui... Turėtų
vietomis išpirti mūsų nepaty-

tojas Algirdas Landsbergis. Iš
rimų scenoje... Turėtų pagel-
bėti žiūrovo vaizduotei susi-
kurti reikiamą atmosferą. O
tai nėra taip paprasta... Pas-
mus, matote, dalykai keičiasi
per sekundes... tartum kalei-
doskoje... Reikia ir mums
patiems ir žiūrovui labai grei-
tai persiorientuoti iš juodo į
baltą, iš šilto į šaltą...

— Papasakokit dar apie pro-
gramos turinį, tematiką...

— Užteks tų plepalų, einam
į sceną, — įsiterpė vaidintojas
Romas Stakauskas.

Pamačiau, kad ir kiti pasi-
darė nekantrūs.

— Kaip matote: kalboms
mažai laiko teturim. Ateikite
į pastatymus ir pamatysite... O
staliukus patariu ir anksto
užsisakyti. Duodame tik ke-
turis pastatymus (kovo 14, 15,
20 ir 21). Play House salėje
telpa tik šimtas... Dėl rez-
ervacijų skambinkite Nijolei
Stakauskienei... Koresp.

— Jūsų pereitų metų pasiro-
me vis dėlto buvo gana daug
techniškų sceninių efektų:
šviesos, garsas, apranga...

— Jeigu sąlygos leidžia —
negalima nesinaudoti. Bus to-
da efekty ir dabar. Tie efek-
tai turėtų palengvinti ir vai-
dintojui ir žiūrovui... Turėtų
vietomis išpirti mūsų nepaty-

tojas Algirdas Landsbergis. Iš
rimų scenoje... Turėtų pagel-
bėti žiūrovo vaizduotei susi-
kurti reikiamą atmosferą. O
tai nėra taip paprasta... Pas-
mus, matote, dalykai keičiasi
per sekundes... tartum kalei-
doskoje... Reikia ir mums
patiems ir žiūrovui labai grei-
tai persiorientuoti iš juodo į
baltą, iš šilto į šaltą...

— Papasakokit dar apie pro-
gramos turinį, tematiką...

— Užteks tų plepalų, einam
į sceną, — įsiterpė vaidintojas
Romas Stakauskas.

Pamačiau, kad ir kiti pasi-
darė nekantrūs.

— Kaip matote: kalboms
mažai laiko teturim. Ateikite
į pastatymus ir pamatysite... O
staliukus patariu ir anksto
užsisakyti. Duodame tik ke-
turis pastatymus (kovo 14, 15,
20 ir 21). Play House salėje
telpa tik šimtas... Dėl rez-
ervacijų skambinkite Nijolei
Stakauskienei... Koresp.

— Jūsų pereitų metų pasiro-
me vis dėlto buvo gana daug
techniškų sceninių efektų:
šviesos, garsas, apranga...

CANDID WEDDING PHOTOGRAPHER

Jei norite nuotraukomis įamžinti savo
vestuves ar kitas šeimos šventes, tai
kreipkitės į mūsų virš 30 metų paty-
rimą turinčią studiją. Darbą atlieka
patyrę fotografai. Meniška paruo-
šiamė vestuvinius albumus.
AL'S CANDID PHOTO'S
2719 West 43rd Street
Chicago, Illinois
927-6288
Call and ask for EDDIE BURBULYS

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainiką, ant-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1228

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRoovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYs MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

TEL.: YARds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1903

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

NAUJI LIETUVIŲ FONDO NARIAI

Tradicinė Lietuvių Fondo vakariene su meno programa Čikagoje įvyksta š. m. balandžio mėn. 19 d., 3 val. p. p. Personality Lodge banketų salėje, 1710 So. Cicero Ave.

Vakarienos proga į LF narių eiles įstojo ir vakarieneje dalyvauja: įmokėję po \$100: Kazimieras Krenčius, Vaclovas Prūsas, Albina Dumbrienė (įamžino savo vyrą a. a. dr. Alenksandrą), Juozas Goceltas, Adasas ir Elzbieta Satai, kun. Stanislovas O. Yunker, Vytautas Soliūnas (įamžino savo tėvą a. a. Florijoną Soliūną), Justinas Strimaitis, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Čikagos Klubas, Petras ir Jadvyga Gruodžiai, Pranas Prusis, Valerijonas Indrulėnas, Jonas Arvydas Tauras, Teresė Paulionienė įmokėjo \$102 ir Olegas Češventas (įamžino savo tėvą a. a. Aleksandrą Češventą su \$101), Pranas ir Hortezija Šapalai įmokėjo \$110, įamžintas a. a. P. N. (pavardės prašė neskelbti) su \$117. Po \$200 įmokėjo: Liudas Simaitis, Juozas ir Jolanta Karkliai (įamžino a. a. Klemensą Karklį), Aloyzas ir Elena Puniškai, Ignas Uzgiris, dr. Zenonas V. Rekašius, \$500 įmokėjo Pranė Petrulienė, įamžindama savo vyrą a. a. R. Kazimierą Petrulį, \$600 įmokėjo Mateušas Kaupas, įamžindamas savo žmoną a. a. Amiliją su \$300 ir pats įsirašydamas į LF narius taip pat su \$300 įnašu. Žuvusiems ir mirusiems dėl Lietuvos laisvės Joniškėčiams pagerbti Joniškėčių įnašas įmokėjo \$750. A. ir D. Kurkliai įmokėjo \$100. Alytaus Gimnazija (sudėtinis įnašas) \$1,225.

Ta pačia proga savo įnašus padidino:

Romualdas ir Elizabeth Libus iki \$450 — įmokėjo \$100; JAV C. V. iki \$300 — įmok. \$100; Algirdas ir Viktorija Karaičiai iki \$200 — įmokėjo \$100; Švėkšnos Gimnazija (sudėtinis įnašas) iki \$1,860 — įmokėjo \$1,215, dr. Zigmars ir Marcelė Rudaičiai iki \$725 — įmokėjo \$100, Marcelinas Rimkus iki \$200 — įmokėjo \$100, Alfonsas ir Ona Kinduriai iki \$600 — įmokėjo \$100, Kostas ir Kotryna Repšiai iki \$300 — įmok. \$100, Beverly Shores Liet. Klubas iki \$435 — įmok. \$100, Union Pier Liet. Vasarviečių Sav. Oja iki \$200 — įmok. \$100, dr. Juozas ir Barbora Plikaičiai iki \$1,550.

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIEŲNAS

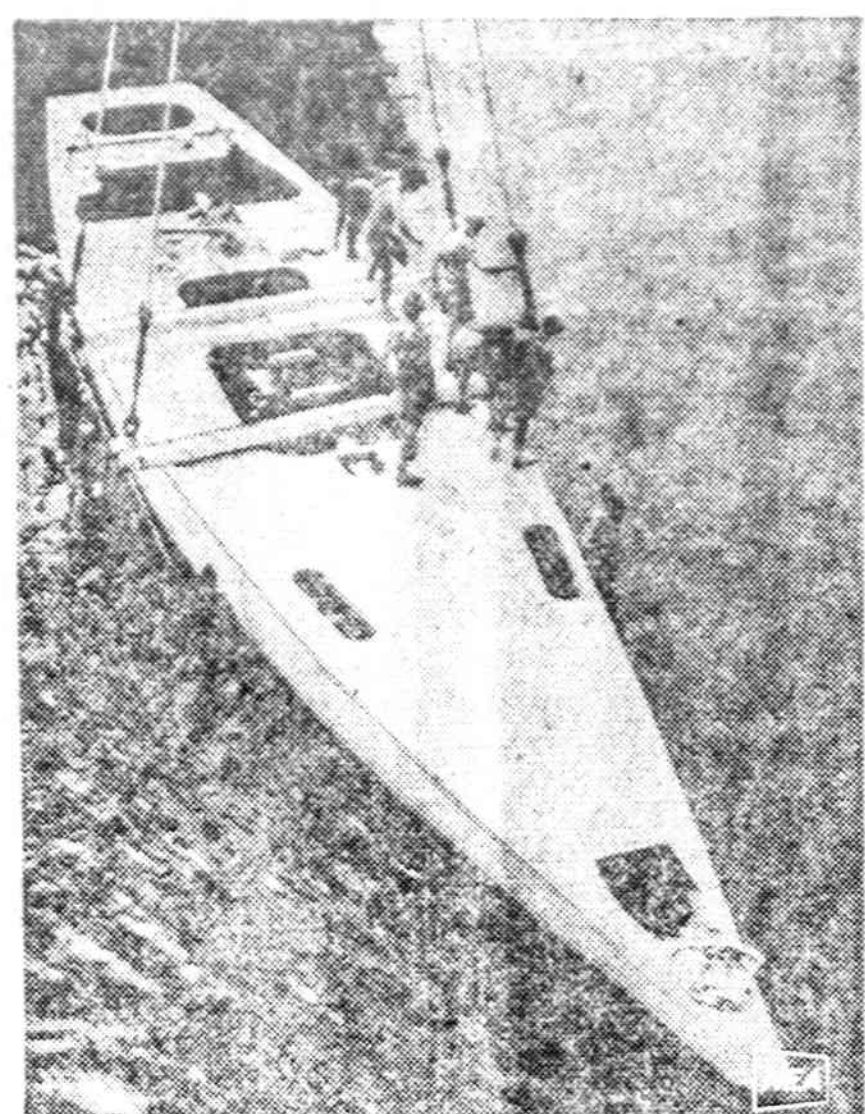
HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5% Passbooks	6% \$5,000 minimum 2 year certificate
5 1/2% Investment bonus plan \$1,000 minimum	5 1/4% \$1,000 minimum 1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaidujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
Priimami užsakymai automobiliams — Moskvič ir Zaporozec.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Australai įtemptai rengiasi Amerikos Taurės jachtų lenktynėms, tikėdamiesi nugalėti JAV jachtininkus. Šioms lenktynėms australai pastatė naujos konstrukcijos laivą "Gretel II", kuris neseniai buvo nuleistas į vandenį.

— įmok. \$150, E. St. Louis Liet. Mokykla iki \$250 — įmok. \$100, A. M. (pavardės prašė neskelbti) iki \$1,000 — įmok. \$400, Mykolas ir Amalia Jagučiai iki \$500 — įmok. \$250, Henrikas Daras iki \$200 — įmok. \$100, L.B. E. St. Louis apyl. iki \$1,600 — įmok. \$100, Gustonių Sodžius (sudėtinis įnašas) iki \$1,400 — įmok. \$150, Juozas Blažys iki \$600 — įmok. \$300, Sen. Britanijos Liet. Klubas iki \$700 — įmok. \$100, Vytautas ir Salomėja Janulaičiai iki \$800 — įmok. \$300, Justas Strimaitis iki \$300 — įmok. \$100, Vytautas Sinkus iki \$300 — įmok. \$100, Bronius ir Marija Macianskai iki \$200 — įmok. \$100, Marquette Parko Liet. Mokykla iki \$839.24 — įmok. \$162.64, Kazys Meškonis iki \$400 — įmok. \$100, Antanas Balčiūnas iki \$400 — įmok. \$100, Paul Vileita iki \$260 — įmok. \$160, Nijolė ir Liudas Kairiai iki \$200 — įmokėjo \$100.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Du lavonai ežere

Praeitą penktadienį Montrose uoste policija rado žmogaus lavoną, kurį atpažino buvus Morris Worthheim, 67 metų amžiaus, gyvenusio 3440 N. Lake Shore drive. Jis buvo dingęs nuo sausio 13 dienos. Ketvirtadienį Michigano ežere ties Wilson Street buvo rasta prigėrusi apie 50 ar 60 metų amžiaus moteris, kurios asmenybė nenustatyta.

Mirė mušėikos sumuštas policininkas

Penktadienio vakare bešokdami katalikiškoje Our Lady Help of Christians mokykloje susimušė mokiniai. Jiems ap-

raminti buvo išsunkti keli policininkai. Vienam policininkui, Casey Tristano, bandant areštuoti septyniolikametį Joseph Maltesę, šis trenkė Tristano kumščiu į nosį ir burną. Nuo smūgio Tristano pasidarė sunku kvėpuoti ir nugabentas į St. Annes ligoninę mirė. Mušėika ir keturi kiti suimti.

Senatas tirs CTA šeimininkavimą

Illinojaus senate subkomisija, įsteigta dar Chicago CTA tebeketinant autobusų kainas pakelti iki 40 centų, paskyrė trijų grupę iširti ir išanalizuoti, ar Chicago tranzito administracija tinkamai dirba. "Mes norime patirti, ar CTA neužlaiko vaiduklių, kuriems moka algas, ar CTA nėra patronažo", pareiškė valstijos senatorius John Graham, respublikonas.

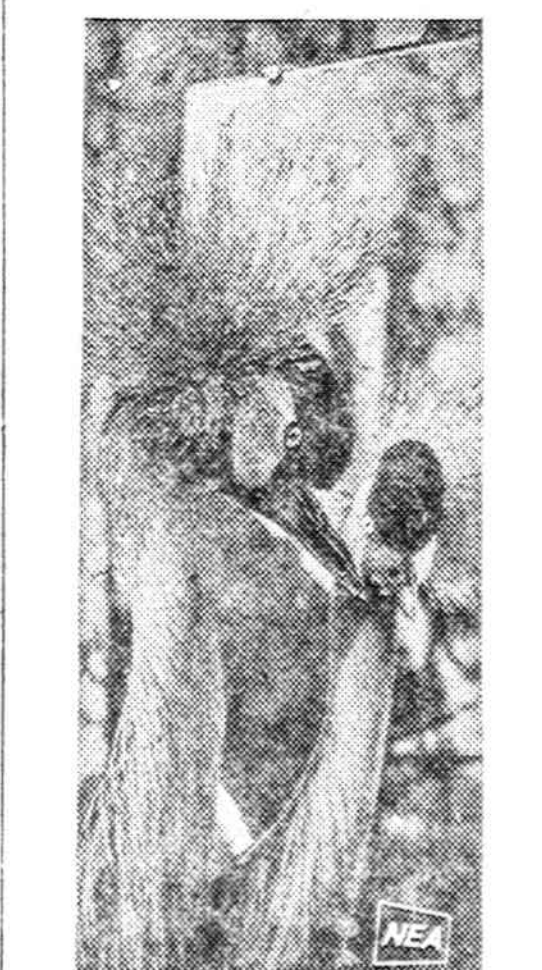
CTA pareigūnai pareiškė, kad iki 1971 metų liepos 1 dienos jiems bus reikalinga dar 50 milijonų dolerių, kad galėtų CTA tinkamai veikti.

TRUMPAI

— **Floridoje mirė** Jonas Puniška buvo gimęs Lauckaimyje, Kybartų visė, o ne Žaliojoje, kaip mirties pranešime buvo pasakyta.

— **Emilija Markūnienė**, ilgus metus gyvenusi Northside, persikėlė į Skokie, Ill., 5357 West Main St. Jos telefonas — 675-4366.

— **Adolfas Baliūnas**, Metropolitan Banko viceprezidentas išrinktas Amerikos Kovai su Vėžio Draugijos Heart of Chicago distrikto aukų rinkimo vadovu. American Cancer Society aukų rinkimas šiais metais bus vykdomas balandžio mėn. 13 — 19 dienomis.

Floridos Silver Springs parke pastatytas veidrodys, į kurį savimi pasigrožėti mėgsta Afrikos karūnuotoji gervė.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

TOP DOLLAR... TOP MEN
CHALLENGING OPENINGS

NALCO CHEMICAL CO. NEEDS MEN FOR

- GENERAL SHOP HELP
- CHEMICAL EQUIPMENT OPERATORS
- MATERIAL HANDLERS

Our company paid benefits include:

- Hospitalization
- Life Insurance
- 10 Paid Holidays
- Paid vacation
- Pension Plan
- Profit Sharing

DON'T DELAY — APPLY TODAY

Monday thru Friday. 9 A.M. to 3 P.M.

NALCO CHEMICAL CO.

6216 W. 66TH PLACE, CHICAGO, ILL.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

COUPLE
NEEDED FOR
Light cleaning and light maintenance
for medium size office.
Northwest side location.
Hours 4 P. M. to 12:30 A. M.
Call Mrs. MANCUSO
282-6800

RENTING IN GENERAL
N u o m o s

ISNUOMOJAMAS 4 KAMBARIŲ BUTAS suaugusiems antrame aukšte, 3246 So. Emerald, Savininkas pirmame aukšte priešaky, savaitgalį visą dieną, kasdien po 4 val. vak.

— **Inžinierius Kazimieras G. Oksas** — 10520 So. Hamlin Ave., Chicago, Ill. yra Mutual Federal Savings of Chicago aukštas pareigūnas, praktikuojantis inžinierius. Lietuvių Prekybos Rūmų prezidentas, Antrojo pasaulinio ir Korėjos karų veteranas, namų savininkas ir eilės organizacijų veikėjas kandidatuoja į JAV Atstovų Rūmus respublikonų sąrašą 3-je kongresinėje apygardoje. Ši apygarda yra pietinėje Čikagos dalyje ir ribežiuojasi: šiaurėje 66 - 67 ir 55 gatvėmis rytuose — Stewart ir State gatvėmis, pietuose — 123, 119 ir 115 gatvėmis ir vakaruose Pulaski ir Cicero gatvėmis. Visi šios apygardos lietuviai ateinantį antradienį, kovo 17 d. balsuokime už kandidatą inž. Kazimierą G. Oksą.

— **Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos** Chicago skyriaus visuotinis susirinkimas įvyks kovo mėn. 20-tą dieną, 8 val. vakare, Sharks East restorane, 79th & Western Ave. Bus rodomas įdomus spalvotas garsinis filmas apie oro teršimą. Visi nariai ir norintieji įstoti į sąjungą yra kviečiami atsilankyti.

— **Š. m. balandžio mėn. 5 d.** 7 val. p. p. Čikagoje, Orchestra Hall, įvyksta New Yorko Metropolitan Operos solistės Lilijos Šukytės koncertas. Koncerto pelnas skiriamas paremti lietuvių kalbos lektūros įvedimą Čikagos Universitete. Dalyvaudami koncerte ne tik išgirsime iškiliosios solistės Lilijos Šukytės dainos meną, bet kartu paremsime mūsų pastangas lietuvių be stiprinti.

Bilietai gaunami: Marginiuose, 2511 W. 69 St., tel. 778-4585 ir Lietuvių Fonde, 6643 So. Maplewood Ave., tel. 778-2858. (Pr).

— **Venucelos Lietuvių Draugija** balandžio 18 d. 7:30 val. vak., šeštadienį, Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., rengia linksmavakarį. Šokiams gros Neo-Lituanų orkestras. Programoje: Venucelos lietuvių jaunimo talentų pasirodymas, šilta vakariene, veiks bufetas. Įėjimo auka 5 dol. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69 St. ir Economy Food Market, 3210 So. Halsted St. Stalai užsakomi tel. CA 5-4995 dienomis ir 776-3727 vakarais. (Pr)

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

TOP DOLLAR... TOP MEN
CHALLENGING OPENINGS

NALCO CHEMICAL CO. NEEDS MEN FOR

- GENERAL SHOP HELP
- CHEMICAL EQUIPMENT OPERATORS
- MATERIAL HANDLERS

Our company paid benefits include:

- Hospitalization
- Life Insurance
- 10 Paid Holidays
- Paid vacation
- Pension Plan
- Profit Sharing

DON'T DELAY — APPLY TODAY

Monday thru Friday. 9 A.M. to 3 P.M.

NALCO CHEMICAL CO.

6216 W. 66TH PLACE, CHICAGO, ILL.

EXCELLENT
OPPORTUNITY

For experienced
GEAR MACHINIST
Part time. Full time.
All shifts.
ENGELHARDT GEAR CO.
2500 AMERICAN LANE
ELK GROVE, ILL.
766-7070

MANAGER

Experienced man to manage a Small tool & die shop, also sales and quoting. Salary open — North side Area.

Call 792-2579
after 5 P. M.

YOUNG MAN

Good opportunity for willing to work. Start in Stock and Shipping Departments.

Call for appointment
675-7240

JANITOR
FULL TIME.
DAYS.
Apply in person.
R O O T

PHOTOGRAPHERS
1131 W. SHERIDAN

EXPERIENCED
CABINET
MAKERS
644-1278

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

SEWING MACHINE
O P E R A T O R S
First or Second shift.
Experience preferred but not necessary.
J. W. JOHNSON CO.
3100 W. RANDOLPH
BELLWOOD
Tel. 544-3600

GENERAL OFFICE
— LOOP

Typing required, some bookkeeping helpful. Good salary. Call or apply:
11 So. La SALLE
Room 1701
Tel. 726-4720

YOUNG GIRL
For part time work.
Must have knowledge of typing.
No experience necessary. Will train.
Hours 9 A.M. to 2 P.M.
Call 675-7240 for appointment.
1/2 block from CTA and block from Skokie Swift.

BENDRAI NAMU RUOŠAI
2 DIENAS AR 3 PUSDIENIS
SAVAITEJE
daktaro suaugusių šeimoje. Susikalbėti angliškai. Reikalingos rekomendacijos. Tarsimės dėl atlyginimo. Geras susitikimas artį Northside.
DI 8-6036

VIRĖJA — ŠEIMININKĖ
3 asmenų šeimai su 3 metų berniuku. Gyventi privatoje patalpoje, puikiai name, Lake Forest. Mokėti valyti ir kalbėti angliškai.
Tel. 234-6449.
Jei neatsako — (312) 225-8802.

LIGHT FACTORY WORK
FOR
PART TIME
DAYS
Good working conditions.
CHICAGO TIE SERVICE
6601 So. NARRAGANSETT
(An equal opportunity employer)

SECRETARY

for law office. \$105 per week.
Must be H. S. graduate.
Type 50 W. P. M.
427-4821

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zeme — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zeme — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAS DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel. R Epublic 7-1941

DAŽYMAS

Pigiai dažau kambarius, valau kilimus ir baldus.
L RUDIS Tel. CL 4-1050

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas

INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas - pardavimas
REAL ESTATE
Parašų paliudijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo informacijos
INSURANCE
SIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange istaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

TERRA

Brangenybės, laikrodžiai, dovanos
visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobiliai, šaldytuvai, maistas, pinigai.

SKAITYK "NAUJIFNAS" - JOS TEIKIA GERIAUSIAS TEISINGIAUSIAS ZINIAS

IR NAMAI NELYGŪS

9 KAMB. SVARUS MŪRAS, beveik naujas garažas, naujas gazu šildymas, prie California Ave. Marquette Parke, \$20,400.

2 AUKŠTŲ MŪRAS, dideli — po 7 kamb. butai, beto, įrengtas sausas beismontas, gazu šildymas, 2 auto mūro garažas, apie 66-tą ir Talman. — \$29,200.

2 AUKŠTŲ MŪRAS, vienas didelis 7 kamb. butas, laisva graži biznio patalpa, prie jos kitas 3 kamb. butas, 2 auto garažas, apie 40 pėdų sklypas Marquette Parke. \$20,000.

PRIE FORD CITY 5 1/2 kamb. 8 m. modernus mūras. Apie 40 pėdų sklypas, 1 1/2 auto garažas. \$22,900.

LITUS 4 BUTŲ MŪRAS, arti Maria High. Naujas gazu šildymas aluminijaus lango, mūro garažas, platus sklypas. \$45,000.

PIGUS LOTAS, dviem butam statyti, Marquette Parke.

Valdis Real Estate

2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairius dvijų namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PROspect 8-5454

Šimkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SERVICE
4259 So. MAPLEWOOD AVENUE
Tel. CL 4-7450

Greitas ir tvarkingas visokiausiu nuosavybės pirkimas - pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir lūdimai vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaival. Darbo val. Kasdien 9-3 ir 5-8.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning ir naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apšildymo įrenginiai nemokami. Turite leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas

HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.,
CHICAGO, ILL. 60609
Tel. VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS ĮSIVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

S k a m b i n k i t

LA 1-6047

(kainavimas veltui, kreipkitės bet kada

"NAUJIEŲNAS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS